

Om effektiv kylning

I gamla B11-Blad från förra århundradet ser jag en diskussion om sprickor i kylarfläkten. Enligt de artiklar jag läst kan kylarfläkten få sprickor kring sitt centrum och så småningom gå av. Det skulle bero på att man kört med kylargardinen på "halvt läge" och därmed orsakat temperaturskillnader i fläktgodset. I artiklarna står också att en kylargardin i en B11 bara ska ha två lägen: fullt uppdragen eller helt ihoprullad. Detta för att undvika brotten i fläkten. Ett komplement/alternativ till gardinen är termostaten. B11orna var ju från början inte utrustade med termostat. Men det finns fördelar med dessa. Så här säger Peter Larson i ett mejl, när jag konsulterar honom:

"Utän termostat rusar bara vattnet runt med den fart som pumpen kan prestera. Kylningen blir inte bättre av det, men många tror dock det. Varmt vatten rusar snabbt ut i kylaren, passerar kylaren snabbt utan att hinna kylas ner tillräckligt. Vattnet som går in i motorn har alltså inte tappat så mycket i temperatur och varmt vatten kyler en varm motor sämre. Så jag anser att kylningen blir effektivare med termostat.

Man får dessutom snabbare upp rätt driftstemperatur i motorn, vilket ju är bra då det är kyligt. Det är viktigt att motorn har rätt driftstemp och att den också uppnår den snabbt, slitaget minskar vid rätt temperatur."

Sprickbildning i fläkten kan beror på att fläktbladen vid körning i landsvägsfart passerar genom luftströmmar som kan uppstå om kylaren är delvis avskärmd. Fläktbladen kan då komma i svängning (wobbling). **Materialutmattning orsakar sprickbildning som börjar utbreda sig runt de 4 hål som fläkten skruvas fast på vattenpumpens remskiva.**

Om fläkten spricker helt & en eller fler blad lossnar så kan det få mindre trevliga följder vilket undertecknad har egen erfarenhet av. När det hände mig så kördes B11.an i ca 90kmh & det small till ordentligt & ett rejält ångmåln bildades av het utsprutande glykolblandning. Två blad lossnade från från fläkten & denna bit skar av övre kylarslangen alldeles intill kylaren & fortsatte uppåt & skar hål i motorhuvens där den blev sittande. Se bilder nedan.

Man kan lätt kolla om fläkten har sprickor vid skruvhålen genom att demontera fläkten & slipa av färgen i centrum. Finns där sprickor så bör man byta fläkten eller svetsa sprickorna med lämplig metod.

Peter Larson

